

Püha Vaim – kulisside taga tegutseja

Tema kirgastab mind, sest ta võtab minu omast ja kuulutab teile. [Johannese 16:14](#)

Hingamispäev, 7. jaanuar
Renard K. Doneskey (Keene, Texas, USA)

Sissejuhatus. **Kõige vähem mõistetud**

[Jh 16:14](#)

Jumaluse kahte isikut tunneme üsna hästi. Me tunneme Jeesust (Jumala Poega) evangeeliumide ja Teda tundnud isikute teiste tunnistuste kaudu. Kogu Uus Testament on mõeldud selleks, et ilmutada, kes Jeesus on, kuidas Ta elas ja suri, kuidas Ta surnuist üles tõusis ja kuidas Ta kavatseb teisel maa peale tulemisel oma lapsed koju viia. Kui olime lapsed, siis ilmselt palvetasime otse Jumala Poja poole ja alustasime oma esimesi palveid sõnadega „Kallis Jeesus“. Praegu laulame Jeesusest laule, esitame jõulude ajal Tema auks näidendeid ja mälestame Tema ülestõusmist ülestõusmispühade ajal.

Me mäletame esimest nelipüha ja neid dramaatilisi tulekeeli.

Jeesuse mõistmise kaudu saame tunda ka Jumal Isa. Jeesus ütleb: „Kes on näinud mind, see on näinud Isa. ... Neid sõnu, mida ma teile ütlen, ei räägi ma iseenesest, vaid Isa, kes asub minus, teeb oma tegusid. Uskuge mind, et mina olen Isas ja Isa on minus.“ ([Jh 14:9–11](#)) Kui me usume, mida Jeesus ütles, võime uskuda ka seda, et tunneme Jumal Isa sama palju kui Jumal Poega. Kui see Isa mõistmine süveneb ja kui inimesed saavad täiskasvanuks, hakkavad paljud Jeesuse asemel palves Jumal Isa poole pöörduma, alustades palvet kas „Armas Jumal“ või „Meie taevane Isa“.

Kuid Jumaluse kolmanda Liikmega ei tunne me samasugust sidet. Suurem osa meist ei tea Temast eriti rohkem kui seda, et Jeesus töötas jüngritele pärast enda lahkumist Vaimu saata ([Jh 16:12–14](#)). Me mäletame esimest nelipüha ja neid dramaatilisi tulekeeli. Teda mõistetakse neist kolmest kõige vähem.

Meil on väga vähe laule, mis on Pühale Vaimule pühendatud. Meil ei ole Tema auks ühtki tähtpäeva. Me ei kasuta Tema nime ei palve alguses ega lõpus. Aga kas me suudaks ilma Püha Vaimuta palvetada? Paulus ütleb [Rm 8:26](#): „Samuti tuleb ka Vaim appi meie nõtrusele: me ju ei tea, kuidas palvetada, nõnda nagu peab, kuid Vaim ise palub meie eest sõnatute ägamistega.“ Kui me sel nädalal õpime Pühast Vaimust, saame sellest kolmainsuse kõige vähem mõistetud Liikmest rohkem teada ning me võime seda tähistada.

Pühapäev, 8. jaanuar
Loisbet Marie Castro (Keene, Texas, USA)

Tõendusmaterjal. **Elekter pühamus**

[2Ms 25:8](#); [31:1–5](#)

Püha Vaim – *parakletos*, kõrvale kutsutu – on põimitud läbi kogu ajaloo ning Ta on jätnud oma tegevusest tuhmi märgi. Seda tuhmi märki on näha pühamus, nii hoones kui ka selle ehitamisel. Kui Jeesus kirjeldab Aitajat, *parakletos*'t, mainib Ta, et Püha Vaim „toob maailmale selguse patu kohta ja õiguse kohta ja kohtu kohta“ ([Jh 16:8](#)). Kujuta ette, et jälgid pühamus toimetatavat talitust. Kõigepealt peab patune minema pühamu juurde, et saada patud andeks. See patutunnetus tuleb Püha Vaimu kaudu. Kui preester siseneb pühasse paika, on Jumala õiglust näha selle ruumi igas esemes: ohvrileibades (eluleib, vt [Jh 6:35](#)), suitsutusaltaris (pühade palved, vt [1Im 5:8](#)), õliga täidetud lambijalas (maailma valgus, vt [Jh 8:12](#)) ja õlis (Püha Vaim, vt [1Sm](#)

[16:13](#)). Lõpuks istub Jumal kõige pühamas paigas troonil oma Seaduse, kümne käsuga, et kohut mõista. See näitab Püha Vaimu tahke nii, nagu Jeesus seda templis kirjeldas. Püha Vaimu ei piira mingi metafoorilised ega füüsilised templi osad. Ta suudab tegutseda ka inimeste kaudu.

Jeesus kutsub meid üles hoolitsema selle eest, et meie elektripirn põleks alati.

[Mt 5:14](#) ütleb Jeesus: „Teie olete maailma valgus.“ Iga valgusallikas, olgu see küünal või elektripirn, vajab kütusest energiat. Püha Vaim on see kütus. Ölilamp vajab põlemiseks õli. Seepärast jõudsid kümne neitsi tähendamissõnas pulmamehed need, kellel oli õli, mis kujutab Püha Vaimu. Tänapäeval võib õli võrrelda elektriga. Kui pole elektrit, siis elektripirn ei funktsioneer. Jeesus kutsub meid üles hoolitsema selle eest, et meie elektripirn põleks alati.

Ainus viis, kuidas seda saavutada, on paluda pidevalt Püha Vaimul end täita. [2Ms 31:3](#) on kirjas, et Betsaleel oli täidetud „Jumala Vaimuga“ ning ta oli siis täidetud „igasugu töösusega“ pühamu ehitamisel. Kui on midagi, mida sa ei suuda teha, palu Püha Vaimu ja Ta tuleb sinu juurde ja veenab sind kui „Tõe Vaim“ ([Jh 14:17](#)). Betsaleel oli võimeline osavalt töötama, kui Püha Vaim juhtis teda õigesti mõistma, mida Jumal pühamust ootas. Samamoodi võime meie lasta Pühal Vaimul oma elus tegutseda, et saaksime kasutada oma talente Jumala laitmatu iseloomu peegeldamiseks.

VASTA

Missugused on Püha Vaimu mõned analoogiad, mis rakendatavad isegi tänapäeval?

*Esmaspäev, 9. jaanuar
Melissa Anderson (Keene, Texas, USA)*

Logos. Eluhingus

[1Ms 1:2](#); [2:7](#); [Hs 37:1–14](#); [Jh 3:3–8](#)

Tuul, hingus või vaim ([1Ms 1:2](#); [1Kn 19:11](#); [Jh 3:8](#); [Ap 2:2, 4](#))

Püha Vaim on olnud aktiivne läbi kogu ajaloo, kuigi sageli avalikkuse eest varjatult. See on Vaimu olemus. Ta on tabamatu, muutlik ja mingil moel tuule või hinguse sarnane. Heebreakeelne sõna vaimu kohta, *ruach*, on avara tähendusega. Vanas Testamendis on kasutatakse sõna *ruach* ka hinguse või tuule kohta ning see pole kokkusattumus. Tuule ja hinguse omadused peegeldavad Vaimu suutlikkust ja tunnuseid. Näiteks on tuul ja hingus voolav õhk ning elu jätkumiseks on vaja õhku. Vaim on elu allikas ([li 33:4](#)). Samamoodi nagu tuulel ja hingusel ei ole kuju ega vormi, vaid neid tuntakse nende tegevuse järgi, ei ole ka Vaimul selget vormi, vaid seda tuntakse tema viljade järgi ([Gl 5:22, 23](#)). Tuul ja hingus eksisteerivad erineva tugevusega, Vaim eksisteerib suurest ja tugevast tuulest ([1Kn 19:11](#)) kuni kerge, hõljuva tuuleni ([1Ms 1:2](#)). Kui me Piiblis esimest korda Vaimu kohtame ([1Ms 1:2](#)), siis hõljub see maad katva vee kohal. Heebreakeelne sõna selle „hõljumise“ kohta tähendab väga muutlikku ja tuulesarnast eksistentsi.

Kui Jumal andis Aadama kehale elu, tegi Ta seda eluhinguse kaudu.

Uues Testamendis jätkatakse selgelt selle arusaamaga Pühast Vaimust. Uues Testamendis kasutatav kreeakeelne sõna *pneuma* võib tähendada nii „vaim“ kui ka „tuul“. Kui Jeesus kohtus Nikodeemosega, rääkis Ta sellest selgesõnaliselt: „Tuul puhub, kuhu ta tahab, ja sa kuuled ta häält, kuid ei tea, kust ta tuleb ja kuhu läheb. Niisamuti on kõigiga, kes on sündinud Vaimust.“ ([Jh 3:8](#)) Nelipühal kohtume taas tuulega sarnaneva Vaimuga. „Ja äkitselt tuli taevast kohin, otsekui tugev tuul oleks

puhunud, ja täitis kogu koja, kus nad istusid. ... Ja nad kõik täideti Püha Vaimuga ning hakkasid rääkima teisi keeli, nõnda nagu Vaim neile andis rääkida.“ ([Ap 2:2, 4](#))

Loomine ([1Ms 1:2](#); [2:7](#); [Ps 104:29, 30](#))

Loomisloos kohtume Püha Vaimuga esimest korda, kui Ta hõljub vete kohal. Kuigi heebreakeelne sõna „hõljumise“ kohta on tuule tähendusega, siis selle sõna tüvi *rachaph* annab edasi mõtet mune hauduvast kanast. Vaim valmistas meie planeeti ette elu eksisteerimiseks. Ja kui Jumal andis Aadama kehale elu, tegi Ta seda eluhinguse kaudu. „Ja Issand Jumal valmistas inimese, kes põrm on, mullast, ja puhus tema ninasse eluhinguse: nõnda sai inimene elavaks hingeks.“ ([1Ms 2:7](#)) Siin salmis eluhinguse kohta kasutatav sõna ei ole *ruach*, kuid annab edasi sarnast mõtet: Püha Vaim, Jumala eluhingus, Jumala tuul, on inimese elu allikas. Psalmis 104 kõlab sama mõtte salmides 29 ja 30: „Sa võtad ära nende hingeõhu, nad heidavad hinge ning pöörduvad tagasi põrmu. Sa läkitad välja oma vaimu, ja nad luuakse.“ Ilma Vaimuta ei ole elu, nii et Püha Vaim vastutab loomise eest samamoodi nagu Isa ja Poeg. Kuid salm 30 ei lõpe sellega. Edasi öeldakse: „Ja sina uuendad maa näo.“

Taasloomine ([Hesekieli 37](#))

Vaim vastutab ka taasloomise eest. Hesekiel 37. peatükis kirjeldatud kuivanud luudega täidetud org peegeldab loomisstseeni 1. Moosese raamat 1. peatükis. Siin viib Jumal Hesekieli Vaimu abil ümber selle oru, milles ei ole muud kui kuivanud surnuluud. Heebreakeelne sõna „ümbere“ kohta tähendab muutlikust. Seda võib kasutada maa peal asuva vee või tuule kohta – paralleel vete kohal hõljuva Vaimuga 1. Moosese raamatus. Jumal käsib Hesekielil kuivanud luudele prohvetlikult kuulutada, lubades neisse panna *ruach*'i ja nad ellu äratada. „[Ma] annan teie sisse vaimu [*ruach*], ja te saate elavaks. Ja te saate tunda, et mina olen Issand.“ ([Hs 37:6](#)) Kui prohvet kordas Jumala töotust, hakkasid luud ükshaaval kokku minema. Sõnad algatasid taasloomise, just nagu olid sõnad algatanud esimese loomise 1. Moosese raamatus. Ja samamoodi nagu loomisel, nii olid ka Hesekieli 37. peatüki taasloodud kehad vaid kehad, kuni Jumal lasi oma eluhingusel või tuulel neisse puhuda. Kui *ruach* sisenes kehadesse, hakkasid nad elama. „Ja ma kuulutasin, nagu ta mind käskis; ja neisse tuli vaim [*ruach*] ja nad said elavaks ning tõusid jalgadele – päratu suur vägi.“ (salm [10](#))

Ka meie võime sarnaselt kuivanud luudega saada taasloodud Jumala tuule, eluhinguse, *ruach*'i, *pneuma* kaudu. Jumal pakub seda meile [Hs 36:26, 27](#): „Ma annan teile uue südame ja panen teie sisse uue vaimu [*ruach*]. ... Ma panen teie sisse oma Vaimu [*ruach*] ja teen, et te käite mu määruste järgi ja peate mu seadusi ning täidate neid.“ Me võime osa saada samasugusest taasloomisest, mida nägi Hesekiel kuivanud luude puhul. Ja kui keegi esitab küsimuse: „Kas need luud peaksid saama elavaks?“ ([Hs 37:3](#)), võime kindlalt vastata: „Jah, Vaim suudab need elavaks teha.“

VASTA

1. Kuidas kulgeb uuestisündimise analoogia, nagu sellest on räägitud [Jh 3:3–8](#), paralleelselt loomislooga 1. Moosese raamatu [1.](#) ja [2.](#) peatükis?

2. Missugused muud Püha Vaimu sümbolid peale tuule ja eluhinguse peegeldavad selle tunnusjooni ja ülesandeid?

Teisipäev, 10. jaanuar
Benjamin Ermshar (Keene, Texas, USA)

Tunnistus. Püha Vaimu olemus

[1Ms 1:2](#); [li 26:13](#); [33:4](#); [Ps 33:6](#); [104:29, 30](#)

„Jeesus ootab, et saaks puhuda eluhingust kõigisse oma jüngritesse, anda neile oma pühitseva vaimu sisenduse ja anda oma rahvale oma elumõju. Ta soovib, et nad mõistaksid, et nüüdsest peale ei saa nad kahte isandat teenida. Nende elu ei või olla jagatud. Kristus peab elama oma inimestest esindajatest, tegutsema nende võimete ja suutlikkuse kaudu. Nad peavad alistuma Tema tahtele ja tegutsema koos Tema Vaimuga, et ei elaks enam nemad, vaid Kristus nende sees. Jeesus püüab neile arusaadavaks teha mõtte, et Püha Vaimu andes annab Ta neile au, mille Isa andis Talle, et Tema ja Ta rahvas võiksid olla üks Jumalas. Meie eluviis ja tahe peab olema allutatud Jumala tahtele teadmises, et see on püha, õige ja hea.“¹

„Püha Vaimu andes annab Ta [Jeesus] neile au, mille Isa andis Talle.“

„Püha Vaim on vaba, tegutsev, iseseisev mõju. Taeva Jumal kasutab oma Vaimu nii, nagu see Talle meeldib, ning inimeste mõistus, otsustusvõime ja teguviis ei saa panna selle tegevusele piire ega määrata selle tegevuse kanalit samamoodi nagu inimestel ei ole võimet öelda tuulele: „Ma käsin sul puhuda selles suunas ja sa pead tegema just seda ja seda.““²

„Vaim võtab Jumala asjad ning asetab need inimhinge, otsekui pitseerib inimese nendega. Vaimu läbi tehakse elutee niivõrd selgeks, et keegi ei tarvitse eksida.“³

„Me peame mõistma, et Püha Vaim, kes on samasugune isik nagu Jumal, tegutseb samadel alustel.“⁴

„Lohutaja, keda Kristus töötas pärast taevaminekut saata, on Jumaluse täiuse Vaim, mis ilmutab jumaliku armu väga kõigile, kes võtavad Kristuse isikliku Päästjana vastu ja usuvad Temasse.“⁵

VASTA

Esimeses tsitaadis ütleb Ellen White, et peame olema Jumala tahtele allutatud. Kuidas saame õppida kuulama Püha Vaimu ja teadma, et meie tahe on Jumala omaga kooskõlas?

Kolmapäev, 11. jaanuar
Colette Dente (Keene, Texas, USA)

Praktiline juhend. Püha Vaim ja Jeesuse Kristuse austamine

[Jh 15:26](#); [16:13, 14](#)

Kui Jeesus rääkis jüngritele oma peatsest taevaminekust, lohutas ja kinnitas Ta neid, et Ta saadab pärast lahkumist Püha Vaimu ning et Püha Vaim võtab Tema koha. Jeesus mainis ka, et Püha Vaim tunnistab Temast ([Jh 15:26](#)) ja „toob maailmale selguse patu kohta ja õiguse kohta ja kohtu kohta“ ([Jh 16:8](#)).

Enne kui saame Jeesust austada, peame palvetama ja paluma Jumalal täita südame Püha Vaimuga.

¹ Ellen G. White, „Faith Brings Light“, Signs of the Times, 3. oktoober 1892.

² White, „The Work of the Holy Spirit“, Signs of the Times, 8. märts 1910.

³ White, „Apostlite teod“, orig lk 53.

⁴ White, „Manuscript Releases“, 7. kd, lk 299.

⁵ White, „Evangelism“, lk 615.

Sellest hetkest, mil Jeesus läks taevasse tagasi, sai Pühast Vaimust meie ühenduslülili Jeesusega. Püha Vaim juhib meid Jeesuse tõesse, Püha Vaimu kaudu saame Jeesust Kristust austada.

Püha Vaim austab Jeesust ja jätkab tööd, mille Jeesus alustas. Kuidas saame meie praegu austada Jeesust oma elus Püha Vaimu kaudu? Järgnevalt mõned sammud.

Palu oma ellu Püha Vaimu. Enne kui saame Jeesust austada, peame palvetama ja paluma Jumalal täita südame Püha Vaimuga. Püha Vaim puhastab ja pühitseb meid ([2Ts 2:13](#); [1Pt 1:2](#)). Jeesuse austamiseks peame me ise olema Püha Vaimu läbi puhastatud.

Alanda ennast. Püha Vaim „ei räägi iseenesest“, vaid juhib meid Jeesuse austamise kaudu tõesse ([Jh 16:13](#)). Me saame õppida Püha Vaimu alandlikkusest nii, et hindame oma motive, et meie teod austaksid Jeesust, mitte meid ennast. Püha Vaim aitab meil kõrvale jätta lihalikud soovid ja võimaldab täita Seaduse õigust. „Sest need, kes elavad loomuse järgi, mõtlevad lihalikke mõtteid, kes aga Vaimu järgi, need Vaimu mõtteid.“ ([Rm 8:5](#))

Valmista ennast. Kui oleme Püha Vaimuga täidetud, peame valmistuma selleks, mis on Jumalal meie jaoks varuks. Püha Vaim annab meile Vaimu vilja ([Gl 5:22, 23](#)) ja annid, mida saame kasutada Jumala teenimiseks ([1Kr 12](#)). Püha Vaimu abil saame kasutada oma ande Jumala austamiseks ja selle ülesande täitmiseks, mille Ta on meie jaoks kavandanud.

VASTA

1. Mismoodi austame Jeesust oma igapäevaelus?
2. Kuidas saame kasutada oma isiklike ande, et Jeesuse evangeeliumi levitada?

Neljapäev, 12. jaanuar

Renard A. Doneskey (Keene, Texas, USA)

Arvamus. Kuhu ta tahab

[Lk 24:44–49](#); [Gl 5:16–23](#); [Ef 4:23, 24](#)

Mäletan, kui kuulasin seitsmenda päeva adventistide ajaloo kursust ja oli üllatunud, kui sain teada, et Püha Vaim oli koguduse rajajate hulgas üks kõige vastuolulisemaid küsimusi. Paljud neist ei olnud üldse kindlad, kas Püha Vaim on olemas, rääkimata Tema rollist Jumaluse kolmainsuses. Aga kui ma hiljem sellele mõtlesin, jõudsin järeldusele, et nende probleem Püha Vaimuga ei olegi nii üllatav. Püha Vaim on väga harva või üldse mitte avalik. Sel ajal kui Jeesust ja Isa austatakse sageli, jääb Vaim nähtamatuks ja varjatuks. Tema töö toimub rohkem inimeste südames kui nähtavalt lahinguväljal või tulemägedel.

Sel ajal kui Jeesust ja Isa austatakse sageli, jääb Vaim nähtamatuks ja varjatuks.

Kuna Vaim tegutseb just sel moel, on minu arust meil väga lihtne oma kristlikul teekonnal küsida: mida see Püha Vaim siis teeb? Kuidas Ta mu elu mõjutab? Kuidas ma saan teada, et Ta tegutseb? Kui oleme täiesti avameelsed, leiame end võib-olla küsimas: miks on Vaimu tundmine oluline? Miks seda vaja on? Ma usun, et see Püha Vaimu salapära ja tabamatus on tegelikult meie kasuks. See võib esialgu raskena tunduda, sest me tahame alati täielikult mõista neid asju, mis meie elus toimuvad ning kuidas ja miks nad toimuvad. See annab meile kontrolli- ja julgeolekutunde. Ma usun, et see salapära on meie kasuks.

Ainult Issand tunneb inimsüdan. Ma väidan, et Püha Vaim tunneb inimsüdan kõige paremini. Kui palvetame teiste pärast, kes kristlikul teekonnal vaeva näevad –

võib-olla mõne lähedase pärast, kes on usust lahkunud, või inimese pärast, kelle pärast tunneme vajadust palvetada, kuigi temas ei paista Jumala tegevust –, võime ikkagi julged olla, Jumalat usaldada ja mitte lootust kaotada, sest Püha Vaimu tegevus on nähtamatu. Tema tööd ei ole alati märgata. Tea tegevus ei ole alati silmapilkne. Jumal tegutseb mõistetamatul moel meis ja teistes, kui Tema Vaim muudab südant. Nagu Jeesus ütles: „Tuul puhub, kuhu ta tahab, ja sa kuuled ta häält, kuid ei tea, kust ta tuleb ja kuhu läheb. Niisamuti on kõigiga, kes on sündinud Vaimust.“ ([Jh 3:8](#))

VASTA

1. Kus näed sa Püha Vaimu oma elus tegutsemas?
2. Miks jääb Püha Vaim sinu arust tabamatuks?

Reede, 13. jaanuar
Jean Kellner (Salt Lake City, Utah, USA)

Uurimine. Elu Vaimus

[1Ms 1:2](#); [2:7](#); [Hs 37:1](#); [Jh 3:3-8](#); [14-16](#); [Ap 2:2, 4](#)

KOKKUVÕTE

Kas oled kunagi mõelnud, kui ülitähtis on Püha Vaim sinu vaimuliku elu jaoks? Tema on see, kes esitab meie südamele evangeeliumi tõde, palub meil uskuda, veenab meid meie patust ja Jumala armastuses ning viib meid lõpuks võidule, kui kohtume Jeesusega õhus Tema teisel tulekul. Kõik Jumala vaimulikud õnnistused tulevad meile Püha Vaimu kaudu. Püha Vaim on isik, kes ühendab meid jumaliku eluga. Ta on „Kristus teie sees, kirkuse lootus“ ([Kl 1:27](#)). Ta on Kristuse töötatud and igale usklikule ([Jh 14](#)).

TEGEVUSED

- Loetle asju, milles on Püha Vaim usklikele oluline. Alusta selle nädala õppetüki kirjakohtadega ning jätkka oma isikliku suhtega ja lemmiktöötustega Püha Vaimu kohta. Jaga seda loetelu sel nädalal hingamispäevakoolis.
- Kujuta oma lemmiksalmi Pühast Vaimust kas kunstiliselt või graafiliselt paberil või arvutis. Raami see ja riputa lemmikpaika või kasuta ekraani taustapildina, et see meenutaks sulle, kuidas Vaim on hiljuti sinu elu mõjutanud ja kuidas Vaim sind jätkuvalt puudutab.
- Kirjuta sissekanne päevikusse või loo luuletus sellest, mida tähendab Püha Vaimu sinu jaoks või kuidas on Tema tegevus sinu elus sind mõjutanud.
- Küsitle oma kogudusest kedagi, keda imetled. Palu tal jagada oma arusaama Pühast Vaimust ja Tema tegevusest oma elus.
- Kuula ja laula laulu „Breathe on Me, Breath of God“ (<https://www.youtube.com/watch?v=MmkzSjs9eAw>). Tee sellest oma palve.
- Mõtiskle Vaimu tegevusest oma elus. Palu, et Jumal annaks sulle rohkem teadlikkust Tema ligiolust ja väest sinu elus.

LISALUGEMINE

[Jh 14-16](#).

Le Roy E. Froom, „The Coming of the Comforter“, 3. peatükk.